

DATUM 21 april 2023

Terugplaatsings- beleid

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Terugplaatsing en wetgeving	4
3	De werkwijze van terugplaatsing vanuit het speciaal (basis)onderwijs	5

1 Inleiding

Het beleid van Aan den IJssel is erop gericht dat zoveel mogelijk leerlingen een passende onderwijsplek in het reguliere basisonderwijs hebben. Een arrangement heeft, overeenkomstig het beleid, in principe een tijdelijk karakter. Voor ieder kind wordt gedurende de looptijd van het arrangement op de vastgelegde evaluatiemomenten nagegaan of handhaving dan wel een vervolg op het arrangement noodzakelijk is en wat de meest passende plek is.

Tijdens het verblijf op een school voor speciaal (basis)onderwijs komt tijdens de besprekingen dan wel evaluaties van het ontwikkelingsperspectiefplan plan steeds expliciet de vraag aan de orde of passend onderwijs/het arrangement voor deze leerling zowel wat betreft de leergebieden als sociaal gedrag en leren leren in het regulier basisonderwijs gerealiseerd kan worden.

In deze bijlage, opgesteld d.d. 2020, wordt nadere uitwerking gegeven aan het terugplaatsingsbeleid. Het terugplaatsingsbeleid evalueren we in 2024 en werken verbeterpunten nader uit.

2 Terugplaatsing en wetgeving

Het terugplaatsen van leerlingen van het speciaal onderwijs¹ naar het regulier onderwijs komt op verschillende plaatsen in de wetgeving passend onderwijs expliciet aan de orde.

- a. Terugplaatsing als verplicht onderdeel van het ondersteuningsplan;
- b. Terugplaatsing als de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de scholen voor speciaal onderwijs;
- c. Terugplaatsing bij de taak van de Commissie voor de Begeleiding van de scholen voor speciaal onderwijs.

Ad a) Het ondersteuningsplan

Een van de verplichte onderdelen van het ondersteuningsplan gaat over het terugplaatsen en doorplaatsen van leerlingen van het speciaal naar het regulier onderwijs. De samenwerkingsverbanden zijn verplicht om een procedure op te stellen en beleid te formuleren om leerlingen van het speciaal onderwijs terug te plaatsen of door te plaatsen naar het regulier onderwijs.

Het samenwerkingsverband zoekt nadrukkelijk de samenwerking op met de scholen, gemeenten en partners in het sociaal domein, zie ondersteuningsplan, om de terugplaatsingsmogelijkheden te bevorderen.

Ad b) Verantwoordelijkheid bevoegd gezag van de scholen voor speciaal onderwijs

De toelaatbaarheidsverklaringen voor het speciaal onderwijs hebben een geldigheidsduur van één of meer schooljaren. In het laatste jaar waarop de toelaatbaarheidsverklaring betrekking heeft, zorgt het schoolbestuur ervoor dat de leerling wordt teruggeplaatst of doorgeplaatst naar het regulier onderwijs. Het speciaal onderwijs wordt nadrukkelijker gezien als schakelonderwijs voor leerlingen die tijdelijk zeer intensieve ondersteuning nodig hebben op het speciaal onderwijs.

De leerling kan na het aflopen van de toelaatbaarheidsverklaring op het speciaal onderwijs blijven op voorwaarde dat het bevoegd gezag van mening is dat dit noodzakelijk is, en de leerling daar van het samenwerkingsverband opnieuw een toelaatbaarheidsverklaring voor ontvangt. De formulering in de wet gaat uit van 'Terugplaatsing, tenzij .....!.

Ad c) Taak van de Commissie voor de Begeleiding (CvB) van het speciaal onderwijs

Hierboven staat dat het bevoegd gezag van het speciaal onderwijs de verantwoordelijkheid heeft om ervoor te zorgen dat leerlingen na afloop van de toelaatbaarheidsverklaring worden teruggeplaatst. In de praktijk is het de Commissie voor de Begeleiding die het bevoegd gezag adviseert of een herindicatie wel of niet aangevraagd moet worden. In de gewijzigde WEC wordt nu expliciet gesproken over adviseren over terugplaatsing en doorplaatsing als taak van de CvB.

3 De werkwijze van terugplaatsing vanuit het speciaal (basis)onderwijs

De terugplaatsing vanuit het speciaal (basis)onderwijs is te zien als een bijzonder geval van veel vaker voorkomende natuurlijke overstapmomenten. We kennen de overstap van voorschoolse educatie naar het basisonderwijs, van het primair naar het voortgezet onderwijs, enzovoorts. Naast deze overstappen kennen we de overstappen binnen een bepaalde vorm van onderwijs: van de ene groep of klas naar de andere, van onderbouw naar bovenbouw, van eerste naar tweede fase. Kenmerkend voor al die momenten is dat zo'n overstap enige onzekerheid met zich mee kan brengen. Niet zelden zijn er ook risico's aan verbonden. En dat geldt zeker voor overstappen naar een andere school of een andere vorm van onderwijs. Die vinden voor een deel plaats in een niemandsland, waarvoor eigenlijk niemand verantwoordelijk is.

Die risico's zijn zeker aanwezig bij een overstap van speciaal (basis)onderwijs naar regulier onderwijs. Vooral omdat de betreffende schoolsystemen in tal van opzichten van elkaar verschillen. Te denken valt aan verschillen in werkwijzen, tempo, pedagogisch klimaat, eisen die worden gesteld, verwachtingen die gelden, de schaal waarop onderwijs georganiseerd is en dergelijke. De zorgplicht kan overigens een impuls geven om het niemandsland in positieve zin te overbruggen. Voor deze bijzondere vorm van overstappen zijn bepaalde momenten 'logischer' dan andere.

Voor een leerling in de bovenbouw van het speciaal (basis)onderwijs is de overstap naar regulier voortgezet onderwijs veelal natuurlijker dan naar een basisschool.

Om het proces van terugplaatsing vanuit speciaal (basis)onderwijs naar regulier onderwijs in goede banen te leiden en te borgen, is routekaart opgesteld, waarbij is aangehaakt bij het stappenplan van Speciaal Gewoon, met dien verstande dat het stappenplan ook van toepassing wordt verklaard op de overstap speciaal basisonderwijs naar regulier onderwijs.